

Asia: VN/1364/2022

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä laiksi valtion tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksesta vuosina 2024-2030

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Valtiovarainministeriölle

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/1364/2022

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ LAIKSI VALTION TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISTOIMINNAN RAHOITUKSESTA VUOSINA 2024–2030

Säätiöt ja rahastot ry kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki valtion tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksesta vuosina 2024–2030. Laissa säädettäisiin valtion talousarvioon kaudella 2024–2030 otettavien tutkimus- ja kehittämistoimintaan tarkoitettujen valtuuksien ja määrärahojen yhteismäärästä.

Suhtaudumme esitykseen myönteisesti ja katsomme, että valtion T&K-rahoituksesta on perusteltua säätää lailla. Hyvässä pohjoismaisessa sekatalousmallissa valtio kannustaa myös yksityiseen rahoitukseen yhteiseksi hyväksi. Tämä edistää vakaata ja ennakoitavaa tutkimusrahoitusta, josta koko yhteiskunta hyötyy. Positiivista esityksessä on myös se, että määrärahoja ehdotetaan lisättäväksi tasaisesti vuosittain. Lisäykset johtaisivat siihen, että vuonna 2030 määrärahat vastaisivat 1,2 prosenttia bruttokansantuotteesta. Näemme, että tämä ratkaisu edistää tutkijoiden luottamusta tulevaisuuteen ja lisää tutkijan uran houkuttelevuutta niin kotimaisille kuin ulkomaisille lahjakkuuksille.

Esityksessä määrärahojen vuosittainen korotus voidaan tehdä ehdotettua pienempänä, jos yksityisen sektorin tutkimus- ja kehittämistoiminnan menot ovat vähemmän kuin kaksi kolmasosaa tutkimus- ja kehittämistoiminnan kokonaismenoista Tilastokeskuksen kolmen uusimman vuositilaston keskiarvon mukaan. Tämä kannustaa yhtäältä myös yrityksiä panostamaan TKI-toimintaan mutta luo toisaalta tieteentekemiseen epävarmuutta ja -jatkuvuutta: julkinen rahoitushan on erityisen tärkeätä juuri silloin, kun yksityiset panostukset tutkimukseen vähenevät. Supistuva BKT vähentäisi esityksen mukaan myös valtion TKI-menoja, vaikka TKI-rahoituksen osuutta on päinvastoin syytä nostaa, jos kansantalous kutistuu.

Sinänsä kannatettavan TKI-rahoitusmallin rinnalla pidämme tärkeänä yliopistojen ja tutkimuslaitosten perusrahoituksen pitkäjänteistä kasvattamista sekä muita kestäviä poliittisia toimia, jotka palvelevat avointa tiedettä ja vapaata tutkimusta parhaalla mahdollisella tavalla.

Helsingissä, 15. elokuuta 2022

Säätiöt ja rahastot ry – Stiftelser och fonder rf

Löfman Martin
Säätiöt ja rahastot ry